

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

บทนี้จะกล่าวถึงสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะซึ่งจะได้กล่าวตามลำดับดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ

1.1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ใน 4 ด้านดังนี้

- 1.1.1 การใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
- 1.1.2 การจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
- 1.1.3 การใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
- 1.1.4 การกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ตามตัวแปรต่อไปนี้

- 1.2.1 ขนาดของโรงเรียน
- 1.2.2 ประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผล
- 1.2.3 ชั้นที่ปฏิบัติการสอน

2. สมมติฐาน

2.1 ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน

2.2 ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่มีประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผลต่างกันมีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน

2.3 ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่ปฏิบัติการสอนในชั้นต่างกันมีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน

3. วิธีการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2538 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 344 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามคือ ขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผล และชั้นที่ปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการวัดและประเมินผลของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) การใช้สถิติเบื้องต้นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มี 7 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก 2.59 - 6.77 และค่าความเชื่อมั่น .8179

2) การจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมี 12 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก 3.67 - 9.11 และค่าความเชื่อมั่น .9050

3) การใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มี 16 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก 2.07 - 9.51 และค่าความเชื่อมั่น .9596

4) การกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมี 13 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก 2.17 - 9.92 และค่าความเชื่อมั่น .8086

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยขอหนังสือจากสำนักงานเลขาธิการคณะ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และขอหนังสือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา เพื่อขอความร่วมมือให้ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ชั้นละ 1 คน ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และรวบรวมส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาแต่ละอำเภอ เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

3.4.1 หาค่าความถี่ และค่าร้อยละของแต่ละรายการในแต่ละตัวแปร

3.4.2 หาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนเป็นรายข้อ รายคำ โดยภาพรวมและแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.4.3 ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนระหว่างกลุ่ม โดยหาค่าการทดสอบที (t-test) และหาค่าการทดสอบเอฟ (F-test)

3.4.4 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่หลังจากพบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนโดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe' Method)

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

4.1 ระดับพฤติกรรมการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายคำพบว่าด้านการจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผล และด้านการกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผลครูมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นในแต่ละคำพบว่า

4.1.1 ด้านการใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 มีพฤติกรรมค่านวณค่าร้อยละคะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคนเปรียบเทียบกับคะแนนเต็ม และค่านวณค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนนักเรียนในแต่ละรายวิชาอยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งพฤติกรรมที่อยู่ในระดับปานกลางต่ำกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ 3 อันดับแรกคือ ค่านวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล

การเรียนรู้ จำนวนค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน และ
จำนวนค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน

4.1.2 ด้านการจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครูชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 มีพฤติกรรมจัดทำหลักฐานการประเมินผลการเรียนรู้ เช่น ป.01 ป.02
ป.02-2 เป็นต้น ได้เป็นปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุด มีพฤติกรรมเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผล
ก่อนดำเนินการสอนในแต่ละเรื่องและดำเนินการเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องมือวัดและ
ประเมินผลการเรียนร่วมกับศึกษานิเทศก์ อยู่ในระดับปานกลางส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ อยู่ใน
ระดับมาก

4.1.3 ด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครูชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 1 - 4 มีพฤติกรรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมที่อยู่ในระดับปานกลางซึ่ง
ต่ำกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ 3 อันดับแรกคือ วิธีการวัดและประเมินผลจุดประสงค์การเรียนรู้ด้าน
พุทธิพิสัย โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบเป็นการบ้าน วิธีการวัดและประเมินผลจุดประสงค์
การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบเป็นการบ้าน และการวัดผลจุดประสงค์
การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย โดยใช้แบบสำรวจรายการ

4.1.4 ด้านการกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนครู
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 มีพฤติกรรมแจ้งผลการประเมินผลการเรียนปลายภาคหรือปลายปีให้
ผู้ปกครองทราบทุกครั้งอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ อยู่ในระดับมากซึ่งพฤติกรรม
ที่อยู่ในระดับมากกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ 3 อันดับแรกคือ ระดับผลการเรียน 2, 3, 4 กำหนดช่วง
คะแนนเองตามความเหมาะสม เปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนกับนักเรียนโรงเรียนอื่นหรือ
กลุ่มโรงเรียนอื่น และแสดงข้อมูลผลสัมฤทธิ์อย่างชัดเจนด้วยกราฟ และ/หรือแผนภูมิ

4.2 ผลการประเมินระดับพฤติกรรมกรวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 1 - 4 จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน ประสิทธิภาพด้านการวัดและประเมินผล และชั้น
ที่ปฏิบัติการสอนตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปรากฏว่าพฤติกรรมของครูโดยภาพรวมและด้านการใช้
สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพฤติกรรมด้านการจัดทำเอกสาร
และสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผล และด้าน
การกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก

4.3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 1 - 4 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประสิทธิภาพด้านการวัดและประเมินผล และชั้นที่
ปฏิบัติการสอนตามสมมติฐานข้อที่ 2.1 - 2.3 ปรากฏผลดังต่อไปนี้

4.3.1 ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลโดยภาพรวมมากกว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมด้านการจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล และด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลมากกว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่สอนโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมด้านการกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลมากกว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการวัดและประเมินผลเป็นรายคู่ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3.2 ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่มีประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอนโดยภาพรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

4.3.4 ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 กับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 มีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอนโดยภาพรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. พฤติกรรมการวัดและประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะครูประถมศึกษาที่สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 เป็นครูที่สอนประจำชั้น ไม่มีการเปลี่ยนชั่วโมงสอนครูมีงานอื่น ๆ ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานการวัดและประเมินผล เช่น งานอาหารกลางวัน งานห้องสหกรณ์ งานอนามัย โรงเรียน ฯลฯ ครูต้องเฉลี่ยเวลาให้พอกับปริมาณงานที่ทำในแต่ละวัน/สัปดาห์ ประกอบกับได้มีการปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียน เช่น ต้องให้มีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างภาค ปลายภาคเรียนให้ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และด้านกระบวนการให้แก่นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้วิธีการประเมินเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ การวัดและประเมินการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ การวัดและประเมินผลการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ในปี .02 (กรมวิชาการ, 2534 : 93 - 96) ครูต้องจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลจึงต้องหาคูณภาพของเครื่องมือเองต้องใช้เวลามากขึ้นครั้งที่ วิรัช วรรณรัตน์ (2538 : 10) กล่าวถึงปัญหาการวัดและประเมินผลของครูผู้สอนว่า กิจกรรมการสอนของครูมีมาก ไม่มีเวลา สอนมาก สอนคนเดียวทั้งชั้นเรียน ฯลฯ ปัญหาที่เกิดขึ้นมีความเป็นไปได้และเป็นจริงซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพิน ศรีสุวรรณ (2537 : 198 - 201) ที่พบว่าสภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ตามทัศนะของครูผู้สอน ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ด้วยสาเหตุดังกล่าวน่าจะมีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้ครูมีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

2. พฤติกรรมของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ในการวัดและประเมินผลรายด้านพบว่าด้านการจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้านการกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพิน ศรีสุวรรณ ซึ่งพบว่าสภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนครูมีทรรศนะในการปฏิบัติระดับมากในเรื่องการมีความรู้ ความเข้าใจระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนตาม

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยมี การควบคุมกำกับติดตามผลการเรียน โดยใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริม ลักษณะนิสัย ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน และรายงานผลการ วัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบในแต่ละภาคเรียนอย่างสม่ำเสมอ และ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ, 2530 : บทคัดย่อ อ้างถึงใน กรมวิชาการ, 2535 : 22 - 23) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 พบว่าพฤติกรรมการสอนด้านการวัดและประเมินผลครูผู้สอนส่วนใหญ่ ได้แก่การซักถาม การสังเกต การให้ทำข้อทดสอบ ส่วนผลการวิจัยของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก (2537 : 26) พบว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนมากจะแจ้งผลให้นักเรียนทราบทุกครั้ง และ นำผลดังกล่าวมาวินิจฉัยนักเรียนบางคนที่มีปัญหามากที่สุด การที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้อาจเป็น เพราะมาจากกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีนโยบายในการพัฒนา คุณภาพการประถมศึกษาเมื่อมีการประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) จำเป็นต้องพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534 : คำนำ) โดยจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ครู จัดพิมพ์ เอกสารหลักสูตรเพื่อแจกจ่ายให้กับโรงเรียนอย่างทั่วถึง เช่น หลักสูตร ระเบียบว่าด้วยการวัดและ ประเมินผล คู่มือการประเมินผลการเรียน เป็นต้น เพื่อให้ครูใช้ศึกษาค้นคว้า ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึง ส่งผลให้ครูมีพฤติกรรมด้านการกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผล ด้านการจัด ทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล และด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและ ประเมินผลอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านการใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ครูมี พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ ประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พ.ศ.2533 ไม่ได้กำหนดไว้ว่าครูต้องใช้สถิติอะไรบ้างหรือไม่ได้กำหนดไว้ว่าครูต้องหาคุณภาพของ เครื่องมือที่นำมาวัดและประเมินผล นอกจากกำหนดไว้เกี่ยวกับเรื่องการหาค่าร้อยละของเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด และการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน สมุดประจำชั้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนจุดประสงค์ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ (กรมวิชาการ, 2535 : 5) ประกอบกับความรู้ในเรื่องการใช้สถิติเบื้องต้น เช่น การหาค่าเฉลี่ย เลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความยากของข้อสอบ ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น

ค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียน ครูมีพื้นความรู้ตั้งแต่เรียนในระดับปริญญาตรีเมื่อมาปฏิบัติงานในหน้าที่ครูก็ไม่เคยได้รับการทบทวนความรู้เดิมหรือได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องดังกล่าวจากหน่วยงานที่สังกัดเลย นอกจากครูจะทบทวนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงน่าจะส่งผลให้พฤติกรรมกรวัดและประเมินผลด้านการใช้สถิติอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรวัดและประเมินผลของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ตามตัวแปรขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมพบว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมกรวัดและประเมินผลมากกว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ในข้อที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของยุพิน ศรีสุวรรณ (2533 : 200) พบว่า สภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) จำแนกตามขนาดโรงเรียนในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสุทธิพรณ ไชยวงศ์ (2534 : บทคัดย่อ) พบว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันโดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กว่าจะมีปัญหาน้อยกว่าครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนเทียรชัย นาคกลัด (2536 : บทคัดย่อ) พบว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านบุคลากร โรงเรียนขนาดใหญ่มีครูจำนวนมากทำให้ครูมีการปรึกษาช่วยเหลือกันและกันในการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การจัดทำเอกสารวัดและประเมินผลการเรียน เช่น แบบประเมินผลการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ เครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และเอกสารการประเมินผลการเรียนต่าง ๆ ได้ดีกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางประกอบกับโรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่จะมีครูพิเศษสอนในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้ครูประถมศึกษามีเวลาให้กับเรื่องกรวัดและประเมินผลมากขึ้น ในขณะที่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลางมีจำนวนครูเท่ากับจำนวนชั้นเรียนต้องสอนเองทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีเวลาน้อยในการวัดและประเมินผลด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงน่าจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมกรวัดและประเมินผลมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมด้านการจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมด้านการกำหนดเกณฑ์ และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ในข้อที่ 1 ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้นน่าจะส่งผลให้ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมด้านการจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้านการกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กส่วนด้านการใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผล ครูที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีพฤติกรรมไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะครูมีพื้นความรู้ในเรื่องสถิติเบื้องต้นในระดับเดียวกันมาตั้งแต่เรียนในระดับปริญญาตรี โดยไม่ได้รับการอบรมหรือทบทวนความรู้เดิม และในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พ.ศ.2533 ไม่ได้กำหนดสถิติที่จำเป็นต้องใช้ไว้และไม่มีเอกสารของกรมวิชาการที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ความรู้กับครูในเรื่องนี้เลยจึงส่งผลให้ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลด้านการใช้สถิติเบื้องต้นไม่แตกต่างกัน

4. พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ตามตัวแปรประสพการณ์ด้านการวัดและประเมินผลจากผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมและแต่ละด้านครูมีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ในข้อ 2 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุทธิพรหม ไชยวงศ์ (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าครูที่มีประสบการณ์กับไม่มีประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผลมีวิธีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน การที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ในการวัดและประเมินผลที่ได้รับจากการอบรมก่อนการใช้หลักสูตรซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมายให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร่วมกับวิทยาลัยครูเป็นผู้รับผิดชอบจัดอบรมครูในสังกัด โดยใช้หลักสูตรการอบรมและคู่มืออบรมครูที่หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดทำขึ้นเป็นแนวทางดำเนินการจัดอบรมให้เป็นแนวเดียวกันทั่วประเทศ (บึงอร พุ่มสะอาด, 2537 : 33) การที่กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการจัดทำเอกสารและคู่มือการประเมินผลการเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผล

การเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พ.ศ.2533 แจกโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศเพื่อให้ครู อาจารย์ได้เข้าใจสาระสำคัญของระเบียบการประเมินผลการเรียนง่ายขึ้น สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน (กรมวิชาการ, 2536 : คำนำ) ประกอบกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผลเป็นระเบียบที่มีการปรับปรุง แนวปฏิบัติและเกณฑ์ต่าง ๆ ทำให้ครูต้องศึกษาเพิ่มเติมรวมทั้งมีการนิเทศ และติดตามผลการปฏิบัติงานจากความสอดคล้องดังที่กล่าวมาจึงส่งผลให้พฤติกรรมกรวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีพฤติกรรมกรวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

5. พฤติกรรมกรวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 กับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 จากผลการวิจัยพบว่า ครูมีพฤติกรรมกรวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยภาพรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ในข้อ 3 การที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ เพราะครูที่สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 และ 3 - 4 ใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พ.ศ.2533 ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งมีหลักการ กระบวนการ วัดดูประสงค์ เกณฑ์และแนวปฏิบัติเดียวกันในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนแต่ละชั้นซึ่งสอดคล้องกับ วิสสก กันทรัพย์ (2535 : 1) ที่กล่าวว่างานระเบียบวิธีการในการวัดผลประเมินผล และการดำเนินงานในเรื่องการวัดและประเมินเป็นข้อกำหนดในหลักสูตรและระเบียบ การประเมินโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องยึดถือเป็นปทัสถานเดียวกัน ประกอบกับมีการนิเทศทั้งระดับภายในและภายนอกโรงเรียนติดตามผลการปฏิบัติงานและช่วยเหลือครูผู้สอนทุกระดับชั้น นอกจากนี้ครูประถมศึกษาที่สอนในชั้น 1 - 2 และ 3 - 4 มีงานสอนเป็นงานหลักแล้ว ยังมีงานอื่นต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนด้วยเหมือน ๆ กัน ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมาจึงส่งผลให้ครูที่สอนในชั้นต่างกันมีพฤติกรรมกรวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการวัดและประเมินผลกระบวนการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 มีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลด้านการใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งพฤติกรรมการวัดและประเมินผลที่อยู่ในระดับปานกลางต่ำกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ 3 อันดับแรกคือ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียน ค่าความค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน และค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หน่วยงานนิเทศ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนควรมีการส่งเสริมความรู้ให้แก่ครู โดยจัดให้มีการประชุม การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวัดและประเมินผล และจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่หรือจัดหาหนังสือเกี่ยวกับสถิติที่จำเป็นต้องใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 มีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลด้านการจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในประเด็นการเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลก่อนดำเนินการสอนในแต่ละเรื่อง และดำเนินการเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนร่วมกับศึกษานิเทศก์ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรจัดส่งศึกษานิเทศก์ไปติดตามผลและช่วยเหลือครูในเรื่องการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และขณะเดียวกันทางโรงเรียนก็ควรมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ หรืออาจจะให้มีการจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลร่วมกันภายในกลุ่มโรงเรียน เพราะเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้ครูมีพฤติกรรมด้านนี้เพิ่มขึ้น

1.3 จากผลการวิจัยพบว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 มีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งต่ำกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ 3 อันดับแรกคือ วิธีการวัดและประเมินผลจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบเป็นการบ้าน วิธีการวัดและประเมินผลจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบเป็นการบ้าน และการวัดและประเมินผลจุดประสงค์

การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย โดยใช้แบบสำรวจรายการ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการนิเทศติดตามผลและให้ความรู้แก่ครู ในเรื่องการใช่วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ และกิจกรรมการเรียนการสอน

1.4 จากผลการวิจัยพบว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีพฤติกรรมด้านการจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล และด้านการใช่วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลมากกว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีพฤติกรรมด้านการกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลมากกว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 4 ที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ การประชุมสัมมนา ในเรื่องการจัดทำเอกสาร การวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลแก่ครูในโรงเรียนขนาดกลางและจัดการประชุมสัมมนาในเรื่อง การกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล การใช้ผลจากการวัดและประเมินผลให้แก่ครูในโรงเรียนขนาดเล็ก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาพฤติกรรมการวัดและประเมินผลของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 เมื่อมีการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ครบทุกชั้นเรียน

2.2 ควรศึกษาพฤติกรรมการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษาในแต่ละกลุ่มประสบการณ์/รายวิชา โดยใช้เครื่องมืออื่นในการเก็บข้อมูล นอกจากใช้แบบสอบถาม เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์

2.3 ควรศึกษาพฤติกรรมการวัดและประเมินผล กระบวนการเรียนการสอนของครูให้ครบกระบวนการ โดยเริ่มตั้งแต่ การวิเคราะห์หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน